

กรมอนามัย
กองส่งเสริมความรอบรู้และสื่อสารสุขภาพ

ชื่อผลงาน : ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพัฒนาการเด็กปฐมวัย : กรณีพื้นที่โครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงในพื้นที่ชายแดนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เขตกองทัพภาคที่ 3
ผู้รับผิดชอบ : อาริสรา ทองเหม

1. ข้อมูลที่ใช้เรียนรู้

จากการศึกษาสถานการณ์พัฒนาการเด็ก อายุ 3 – 5 ปี ที่ศึกษาในโรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในพื้นที่โครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงในพื้นที่ชายแดนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เขตกองทัพภาคที่ 3 จำนวน 300 คน ด้วยแบบประเมินพัฒนาการเด็ก Denver II พบว่า มีพัฒนาการสมวัย ร้อยละ 65.40 พัฒนาการสงสัยล่าช้า ร้อยละ 34.60 เมื่อจำแนกพัฒนาการสมวัยรายด้าน พบว่า ด้านสังคมและการช่วยเหลือตนเอง มีพัฒนาการสมวัยร้อยละ 97.33 ด้านกล้ามเนื้อมัดใหญ่ มีพัฒนาการสมวัยร้อยละ 96.24 ด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กและการปรับตัวมีพัฒนาการสมวัยร้อยละ 82.16 ด้านภาษา มีพัฒนาการสมวัยร้อยละ 68.56 ตามลำดับ และพบว่าภาวะสุขภาพและภาวะโภชนาการ การเลี้ยงดูเด็ก เป็นปัจจัยสำคัญที่กระทบต่อพัฒนาการเด็กในพื้นที่โครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงในพื้นที่ชายแดนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เขตกองทัพภาคที่ 3 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นครอบครัว ชนกลุ่มน้อย ชนเผ่า มีฐานะยากจน อาศัยอยู่ภาคเหนือ พื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร ตามบริเวณแนวชายแดน และพื้นที่สูง ซึ่งยากต่อการเข้าถึงการบริการของภาครัฐ

2. สิ่งที่ได้จากการเรียนรู้เพื่อนำมาพัฒนางาน

ดังนั้นจึงเห็นควรจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายสนับสนุนการดำเนินงานด้านสาธารณสุขในพื้นที่ห่างไกลชายแดนที่ชัดเจน เพื่อให้เด็กได้เข้าถึงบริการตามชุดสิทธิประโยชน์ที่เด็กควรได้รับ เพื่อป้องกันภาวะเสี่ยงต่อพัฒนาการล่าช้า ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาในระยะยาว หากไม่รีบแก้ไขตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม เด็กที่เจริญเติบโตไปวันข้างหน้าอาจกลายเป็นผู้ใหญ่ที่ไม่สามารถเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติได้ในอนาคต และเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนให้งานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเห็นผลเป็นรูปธรรมมากที่สุด จึงได้นำเสนอผลการศึกษาจากการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพัฒนาการเด็กปฐมวัยในพื้นที่โครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงในพื้นที่ชายแดนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เขตกองทัพภาคที่ 3 คินข้อมูลและชี้ประเด็นให้กับภาคีเครือข่ายผู้รับผิดชอบการพัฒนาเด็กปฐมวัย ถึงแนวทางการพัฒนาเด็ก ควรมีการพัฒนากระบวนการพัฒนาการเด็กปฐมวัยแบบบูรณาการ ซึ่งเป็นการขับเคลื่อนบนฐานองค์ความรู้และขับเคลื่อนให้เด็กปฐมวัยทุกคนเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุข การศึกษาและสวัสดิการสังคมอย่างมีคุณภาพ บนเป้าหมายเดียวกัน คือพัฒนาการเด็กปฐมวัยใน 4 หน่วยงานหลัก พื้นที่ในระดับอำเภอ คือ ด้านการศึกษา ด้านสาธารณสุข ท้องถิ่น และครอบครัว
